

Ten eerste Megastallen

Antibioticagebruik zal explosief toenemen

Van onze verslaggever
Jarl van der Ploeg

AMSTERDAM Binnen vijftien jaar zal het wereldwijde antibioticagebruik in de veehouderij met bijna 70 procent toenemen. Vooral in landen waar de stijging het grootst is, zoals Brazilië, Rusland, India en China, kan dat grote gevolgen hebben voor de volksgezondheid. Door meer antibiotica in veevoer neemt ook de verspreiding van resistente bacteriën als esblenmsr toe.

Dat voorspelt een groep Amerikaanse onderzoekers in een onlangs verschenen studie in het wetenschappelijke tijdschrift *PNAS*. Op basis van het we-

reldwijde antibioticagebruik in 2010 berekenen zij per land hoeveel meer medicijnen erin 2030 aan veevoer zullen worden toegevoegd.

'In landen met een groeiende middenklasse worden mensen steeds rijker, waardoor ook de vraag naar vlees toeneemt', zegt Thomas van Boeckel van Princeton University, hoofdauteur van het artikel. 'Om aan die groeiende vraag te voldoen, komen er niet alleen meer boerderijen bij, maar neemt ook de intensivering op die boerderijen toe.'

Juist in die grote, industriële opgezette boerderijen is het gebruik van antibiotica in het veevoer populair, zegt Van Boeckel. Via zogenoemde groeibevorderaars - vaak door het voer gemengde medicijnen - worden dieren

In landen met een groeiende middenklasse groeit ook de vraag naar vlees

Thomas van Boeckel
Princeton University

sneller groot. Preventieve medicatie helpt bovendien tegen verspreiding van allerlei mogelijke ziekten in volle stallen.

De onderzoekers presenteren hun studie vooral als een waarschuwing, zegt Boeckel. 'Onze schattingen zijn niet perfect omdat antibioticagebruik niet overal goed wordt bijgehouden. Het kan dus zijn dat de uitkomsten per land afwijken. Maar wat wel zeker is, is dat er een wereldwijde en grootschalige verandering gaande is. We zeggen niet: iedereen zal sterven. Maar ik hoop wel dat deze gegevens gebruikt worden eens extra goed na te denken over mogelijke gevolgen van verdere intensivering.'

Antibiotica wordt het meest gebruikt in de varkens- en pluimvee-

industrie, sectoren die ook in Nederland groot zijn. Toch is er over Nederland weinig te zeggen op basis van dit onderzoek, omdat de wetenschappers zich baseren op cijfers van 2010. Juist in dat jaar eiste toenmalig minister Gerda Verburg van Landbouw van de Nederlandse veehouderij een drastische beperking in hun antibioticagebruik.

Verburg deed haar oproep omdat de Nederlandse veehouderij, in tegenstelling tot de humane geneeskunde, twintig tot dertig jaar lang grossierde in preventieve antibiotica. Uit toenmalig onderzoek door Nico Bondt van LEI Wageningen UR bleek dat Nederlandse dieren duidelijk meer antibiotica kregen toegediend dan bijvoorbeeld Deense landbouwdieren, wat

zou kunnen leiden tot serieuze gezondheidsgevaaren. Zo was de resistente esbl-bacterie vrijwel overal in de pluimvee- en varkenshouderij aanwezig en in de varkenshouderij waarde lang een variant op de mrsa-bacterie (ziekenhuisbacterie) rond.

In eerste instantie was er veel tegenstand tegen de eis van Verburg, maar volgens Bondt is er nu wel ruim gehoor aan gegeven. 'Boeren gebruiken het veel minder, veeartsen schrijven het minder gemakkelijk voor en groeibevorderaars zijn in de EU verboden.' Daardoor is Nederland volgens Bondt een van de voorlopers in Europa geworden. Wel is het zo dat er relatief veel dieren in Nederland worden gehouden, waardoor het absolute antibioticagebruik nog altijd aanzienlijk is.